

Metodický pokyn pro zpracování Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací kraje - č. j. 10 534/2002-6000

DODATEK ČÍSLO 1

Určeno: Krajským úřadům

K využití: Zpracovatelům Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací kraje nebo jeho části.

Ministerstvo zemědělství ČR

Č. j.: 7 869/2004-7000

Ministerstvo zemědělství vydává k zajištění jednotného postupu při zpracování Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací kraje podle § 4 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a § 2, 3 a 4 vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tento dodatek číslo 1 metodického pokynu.

Seznam příloh metodického pokynu se doplňuje o následující přílohu, kterou zpracovatelé Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací nebo jeho části zahrnou do jeho řešení:

Příloha č. 25 – Plán rozvoje vodovodů a kanalizací kraje a „AGLOMERACE“

USTANOVENÍ ZÁVĚREČNÉ

Tento dodatek číslo 1 metodického pokynu lze používat ode dne zveřejnění ve Věstníku Ministerstva zemědělství nebo na jeho internetových stránkách.

V Praze dne: 5. března 2004

Náměstek ministra zemědělství
Ing. Karel Mach v. r.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací kraje a „AGLOMERACE“

Požadavek na zpracovatele Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací kraje:

V „Přehledné situaci kanalizací“ musí být zakresleny hranice aglomerací o velikosti nad 2 000 ekvivalentních obyvatel nebo ty, které této velikosti dosáhnou do 31. prosince 2010, podle ustanovení Čl. II odst. 6 zákona č. 20/2004 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (včetně řešení propojení grafické části a části databáze PRVKÚK).

Definice a interpretace pojmu „AGLOMERACE“

Pro úplnou a správnou implementaci požadavků Směrnice 91/271/EHS¹ je klíčová definice toho, co tvoří „aglomeraci“. Pro splnění závazků této Směrnice (dále jen „Směrnice“) musí být dosaženo následujících standardů:

Tabulka: Souhrn požadavků Směrnice 91/271/EHS

Závazky pro	Kanalizace	Čištění
Aglomerace > 10 000 EO	Vybaveny stokovou soustavou (Čl. 3 odst. 1)	Čištěny podle přísnějších požadavků (Čl. 5 odst. 2)
Aglomerace > 2 000 EO	Vybaveny stokovou soustavou (Čl. 3 odst. 1)	Sekundární nebo jiné rovnocenné čištění dle přílohy I B (Čl. 4 odst. 1, 3)
Aglomerace < 2 000 EO	Žádné konkrétní požadavky	Žádné konkrétní požadavky, ale podléhají „přiměřenému čištění“ (Čl. 7)

Směrnice 91/271/EHS definuje v článku 2.4 termín „aglomerace“:

„aglomerací“ se rozumí oblast, v níž jsou obyvatelé nebo hospodářská činnost koncentrovány natolik, že městské odpadní vody jsou shromažďovány a odváděny do městské čistírny odpadních vod nebo do společného místa vypouštění

Nejdůležitějším slovním spojením v této definici je „koncentrovány natolik“. Tento pojem není Směrnicí právně definován a lze ho pochopit jen s pomocí dalších technických a ekonomických argumentů.

¹ Směrnice Rady ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod (91/271/EHS), ve znění Směrnice Komise 98/15/ES ze dne 27. února 1998.

České republice bylo pro implementaci Směrnice uděleno přechodné období v podoblasti „Kvalita vody“, a to do 31. prosince 2010. Důvodem odkladu plnění požadavků Směrnice je investiční náročnost potřebných opatření. Aglomerace nad 2 000 ekvivalentních obyvatel musí mít odpovídající kanalizační systém zakončený čistírnou odpadních vod. Dále je potřebné zajistit kvalitní technologie s účinným odstraňováním sloučenin dusíku a fosforu v čistírnách odpadních vod u zdrojů nad 10 000 ekvivalentních obyvatel, neboť celé území České republiky bylo vyhlášeno za citlivou oblast. Rovněž aglomerace s produkcí znečištění pod úroveň 2 000 ekvivalentních obyvatel, které však mají vybudován kanalizační systém, musí zajistit přiměřené čištění produkovaných odpadních vod.

Podle ustanovení Čl. II odst. 6 zákona č. 20/2004 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou obce, jejichž současně zastavěné území je zdrojem znečištění o velikosti nad 2 000 ekvivalentních obyvatel, nebo ty, které této velikosti dosáhnou do 31. prosince 2010, povinny nejpozději do 31. prosince 2010 zajistit odkanalizování a čištění odpadních vod na úroveň stanovenou nařízením vlády vydaným podle § 38 odst. 5 vodního zákona, ve znění tohoto zákona.

Pojmy územního plánování jsou v § 139a odst. 2 a 3 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, stanoveny takto:

(2) Současně zastavěné území obce tvoří jedno nebo více oddělených zastavěných území ve správním území obce. Při určování současně zastavěného území obce se vychází z údajů katastru nemovitostí. Hranici jednoho současně zastavěného území tvoří uzavřená obalová čára zahrnující soubor

- a) stavebních parcel (zastavěných ploch a nádvoří) a pozemkových parcel, které s nimi sousedí a slouží účelu, pro který byly stavby zřízeny (povoleny a kolaudovány),
- b) parcel zemědělských pozemků a vodních ploch obklopených parcelami uvedenými pod písmenem a); parcely jiných zemědělských pozemků stejně jako lesních pozemků se do zastavěného území obce nezahrnují,
- c) parcel ostatních ploch; z nich dráhy, dálnice, silnice a ostatní komunikace pouze v případě, že jsou obklopeny parcelami uvedenými pod písmeny a) a b).

(3) Zastavitelné území tvoří plochy vhodné k zastavění takto vymezené schváleným územním plánem obce, případně regulačním plánem.

Pro stanovení hranice aglomerace je nezbytná technická a ekonomická analýza nákladů.

To v praxi znamená analýzu struktury budov existujících v současnosti a v blízké budoucnosti, typů budov a množství a konzistence odpadních vod, které vznikají a které je potřebné vypouštět z těchto objektů. Z praktického hlediska bude taková analýza obvykle začínat tam, kde lze určit hustě zastavěnou oblast v rámci obce, nebo v některých případech, kde se více obcí již spojilo v rámci této struktury.

Hranici aglomerace určují hranice současně zastavěných a zastavitelných území, ve kterých je odpadní voda z hlediska nákladů efektivně shromažditelná. Pokud jsou dvě nebo více těchto území tak blízko, že z hlediska nákladové efektivnosti je výhodnější společné řešení, může z nich být stanovena jediná aglomerace. **Hranice aglomerace není závislá na hranici správního území obce, na počtu současně zastavěných a zastavitelných území obce a na technickém řešení čištění shromažďovaných odpadních vod.** Hranice dané aglomerace musí být stanoveny případ od případu.

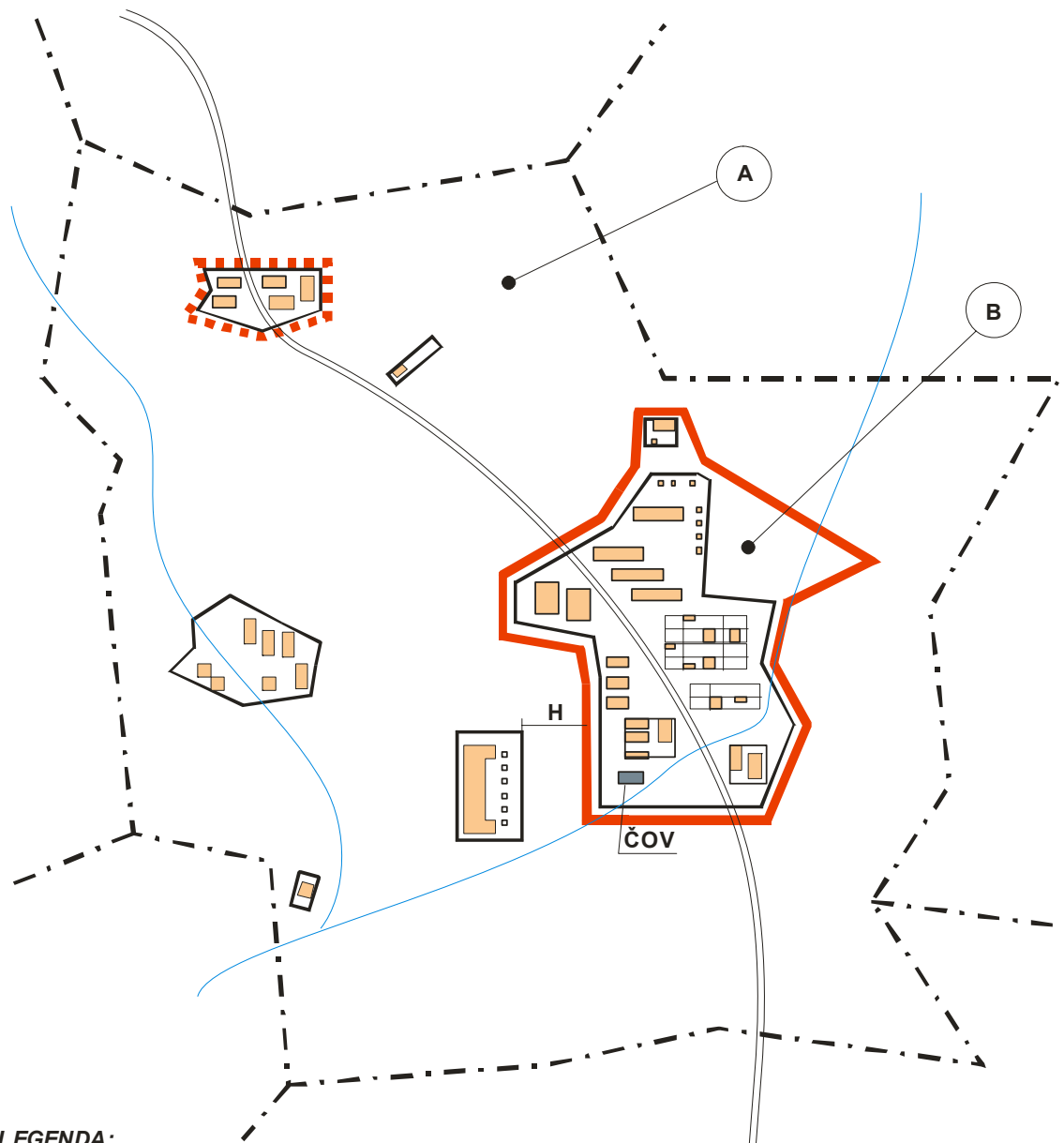
Z porovnání nákladů na centralizovaná a lokální (individuální) řešení vyplývá:

- hranice aglomerace by měla být určena od vzdálenosti přibližně **H ~ 200 metrů** bez budov v oblasti s žádnou nebo nižší hustotou zástavby a zahrnuje současně zastavěné a zastavitelné území a je splněno hledisko nákladové efektivnosti,
- hranice aglomerace může být určena také menší vzdáleností v případech, kdy je vzdálenost mezi současně zastavěnými územími a případnou kanalizací nepřijatelně velká z hlediska nákladů na jejich připojení k centrálnímu systému a lze nalézt adekvátní řešení pro čištění odpadních vod v rámci těchto objektů,
- musí být zohledněn plánovaný rozvoj obce, jak je vyjádřen v územním plánu nebo v jeho návrhu, ale pouze v případě, že je tento plán schválen a v blízké budoucnosti existuje reálná možnost na jeho realizaci. Jedná se tedy o zastavitelné území obce,
- v aglomeracích pod 2 000 ekvivalentních obyvatel, které nemají vybudován kanalizační systém, jsou preferována v období do splnění požadavků Směrnice (do 31. prosince 2010) individuální řešení čištění odpadních vod, případně zachování stávajícího způsobu čištění odpadních vod,
- hranice aglomerace mohou být stanoveny jen při zohlednění nákladové efektivnosti na shromažďování odpadních vod.

Je také potřebné zdůraznit, že není nutné, aby byl každý objekt uvnitř hranic aglomerace připojen ke kanalizaci v případě příliš vysokých nákladů na vybudování kanalizační sítě s tím, že musí být zabezpečena stejná úroveň ochrany životního prostředí (viz článek 3 Směrnice).

Pro větší názornost a lepší pochopení předchozího textu následuje obrázek „Vymezení aglomerace, současně zastavěných a zastavitelných území“.

VYMEZENÍ AGLOMERACE, SOUČASNĚ ZASTAVĚNÝCH A ZASTAVITELNÝCH ÚZEMÍ

LEGENDA:

- SPRÁVNÍ HRANICE OBCE - - - - -
- HRANICE SOUČASNĚ ZASTAVĚNÉHO ÚZEMÍ —————
- HRANICE AGLOMERACE > 2 000 EO
(zakresluje se v PRVKÚK) —————
- HRANICE AGLOMERACE < 2 000 EO
(nezakresluje se v PRVKÚK) - - - - -
- A = PARCELY ZEMĚDĚLSKÝCH NEBO JINÝCH
ZEMĚDĚLSKÝCH A LESNÍCH POZEMKŮ - ŽÁDNÁ
NEBO NIŽŠÍ HUSTOTA ZÁSTAVBY
- B = ZASTAVITELNÉ ÚZEMÍ - MÍSTO PLÁNOVANÉ
KONCENTROVANÉ ZÁSTAVBY